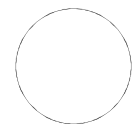

EURÓPAI UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSE

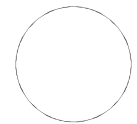
KÖLTSÉGVETÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ELVEI

- Egységesség – minden EU bevétel és kiadás egy mérlegben
- Bruttó költségvetés – minden bevétel fedez minden kiadást
- Éves költségvetés (naptári év)
- Részletesség (meghatározott bontás)
- Költségvetési egyensúly (se hiány, se többlet)
- Gondos pénzgazdálkodás – 3E (effective, efficient, economic)
- Nyilvánosság – EU közlönyben nyilvánosságra hozzák
- Kétszintűség – Kötelezettségvállalás + tényleges kifizetés
- Társfinanszírozás

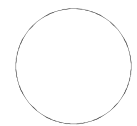
AZ EU KÖLTSÉGVETÉSÉNEK SPECIÁLIS KRITÉRIUMAI

- Externalitás (célzott támogatás más országra hasznos vagy káros hatásai)
- Oszthatlanság (normativitás vagy gazdaságossági szempont)
- Kohézió (redisztribúció)
- Szubszidiaritás – problémákat lehetséges legalacsonyabb szinten kell megoldani

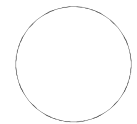
EU KÖLTSÉGVETÉS EGYÉB JELLEGZETESSÉGEI

- Többéves kerettervek (jelenleg 2014-20-as)
- Elszámolási egység (euró)
- Nincs önálló adóhatóság – bevétel tagállamoktól (kiszolgáltatott helyzet)

BEVÉTELI OLDAL

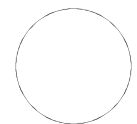
- Vámok (25% a beszedő tagországnál marad az adminisztrációs kiadásokra)
- ÁFA alap 50%-nak 0,3%-a
- GNI forrás – igény szerint (részarány fokozatosan nő)
- Egyéb (kamatbevétel)

FORRÁSOK EGYMÁSHOZ VISZONYÍTOTT ARÁNYA

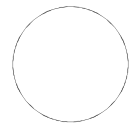
Év	2000	2005	2010	2013
Vám (%)	16	13	9	10
VAT (%)	38	15	12	9
GNI (%)	40	69	72	74
Egyéb (%)	6	3	7	7
MFO (mdEUR)	92,7	107,1	127,8	149,5

http://ec.europa.eu/budget/figures/interactive/index_en.cfm

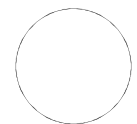
EU KIADÁSAI

- Fenntartható növekedés (elméleti háttér: Mundell-modell)
- Természeti erőforrások megóvása
- Európai állampolgárság
- Az EU, mint globális partner
- Adminisztratív kiadások (7%)

FENNTARTHATÓ NÖVEKEDÉS (47%)

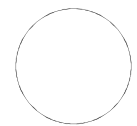
- Fő cél: versenyképesség és foglalkoztatottság
  - Kutatástámogatás
  - Oktatás és átképzés
  - Strukturális alapok (infrastruktúra és vállalkozásfejlesztés)
  - Megújuló energia

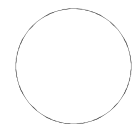
TERMÉSZETI ERŐFORRÁSOK MEGÓVÁSA (40%)

- Földalapú agrártámogatás
- Vidékfejlesztési támogatások
- (Tengeri) Halállomány-védelmi alapok
- Állat- és növényegészségügy

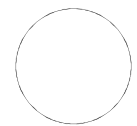
EURÓPAI ÁLLAMPOLGÁRSÁG (1%)

- Közegészségügy
- Kultúratámogatás
- Szolidaritás
- Fogyasztóvédelem
- Médiatámogatás

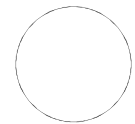
EU, MINT GLOBÁLIS PARTNER (5%)

- o Nemzetközi segélyezés (eseti program)
- o Csatlakozni kívánó országok támogatása (IPA)

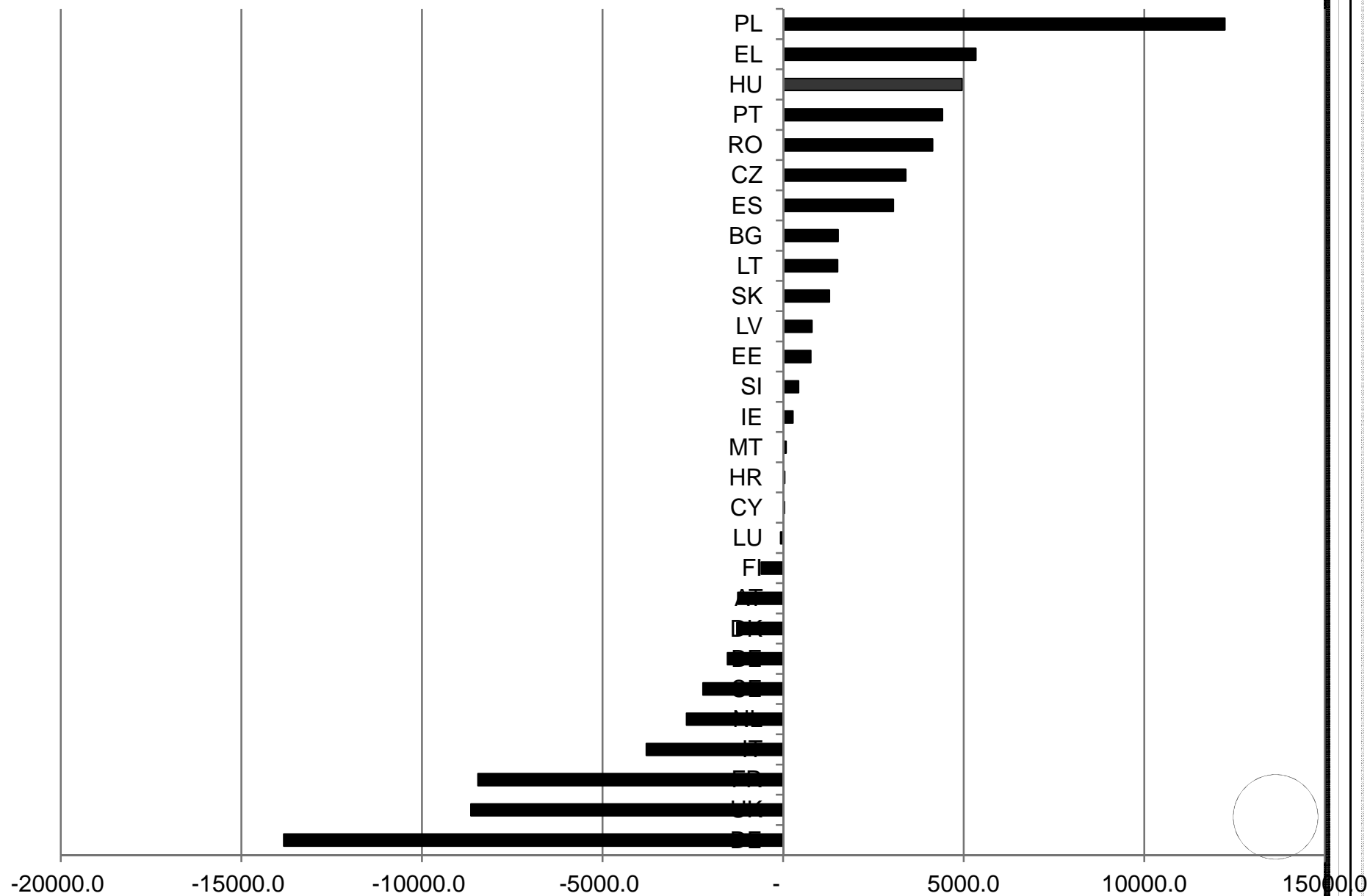

TENDENCIÁK A KIADÁSOK SZERKEZETÉBEN

- Mérlegfőösszeg gyorsabban nő, mint az EU GDP
- Erősödik a versenyképesség növelésére költött pénz
- Kohézió már nem külön főpont, de a súlya megmarad
- Agrártámogatások nagysága és súlya csökken (helyette vidékfejlesztés)
- Adminisztrációs kiadás aránya stagnál
- Új (látványos) főcímek megjelenése érdemi forrás nélkül

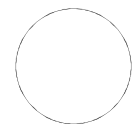

TAGÁLLAMI NETTÓ HOZZÁJÁRULÁS ALAKULÁSA MILLIÓ EUR-BAN (2013)

STABILITÁSI ÉS NÖVEKEDÉSI PAKTUM BEVEZETÉSE

- 1997-ben született – euró bevezetésével
- 2000-ig nincs probléma
- 2007-ben szinte mindenki megsérti
- 2011-ben (magyar elnökség) – hatos szabály
  - Monitoring
  - Szankciók szigorodnak

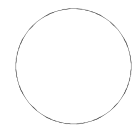

STABILITÁSI ÉS NÖVEKEDÉSI PAKTUM – KORREKCIÓS ELŐÍRÁSOK

- Államháztartás hiánya nem haladhatja meg a GDP 3%-t, és a bruttó államadósság/GDP 60% alatti.
- Egyhuszados szabály – ha az utóbbi mutató 60% felett van, a csökkenés akkor elegendő mértékű ha a referenciaértéktől való eltérés (három év átlagában) évente egyhuszaddal csökken
- Az EU vizsgálja nem csak a megvalósult, hanem a tervezett költségvetéseket és ajánlásokat fogalmaz meg (a hiány mértékének csökkentésére)
- A referenciaértéket nem teljesítőknél konvergencia-programot kell készíteni, hogy milyen ütemezésben fogják tudni a referenciaértékeket teljesíteni.
- Ha az előírások nem teljesülnek, az Unió „túlzott deficit” eljárást indít.

STABILITÁSI ÉS NÖVEKEDÉSI PAKTUM – PREVENCIÓS MECHANIZMUS

- ESA hiány középtávú teljesítése
- Egyenleg évi 0,5%-os javítása, ha nem teljesül
- GDP növekedésénél nem nőhet jobban a költségvetés kiadása

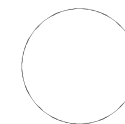
MAGYARORSZÁGON ENNÉL SZIGORÚBB SZABÁLYOK

- Alaptörvény - Az Országgyűlés nem fogadhat el olyan központi költségvetésről szóló törvényt, amelynek eredményeképpen az államadósság meghaladná a hazai össztermék felét. Mindaddig, amíg ez be nem következik, csak olyan költségvetési törvényt fogadhat el, amely az államadósság GDP-hez viszonyított arányának csökkentését tartalmazza. Elbírálja a Költségvetési Tanács
- Törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról (2015 végéig felfüggesztve):

$$\text{Adósságnövekedés} = \text{infláció} - \text{GDP növ}/2$$

2012-ben a szabályok puhultak

- Az államadósság-mutató kiszámításakor a következő költségvetési év első hat hónapjában lejáráó adósság előfinanszírozásához szükséges hitelek összegét nem kell figyelembe venni.
- Az államadósság-mutató számításakor a devizában fennálló adósságot keletkeztető ügyleteket azonos, a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott árfolyamon kell figyelembe venni.
- A 2015-től érvényes adósságszabályig a költségvetést úgy kell megalkotni, hogy az uniós hiánymutató értéke nem lehet nagyobb a bruttó hazai termék 3 százalékánál.

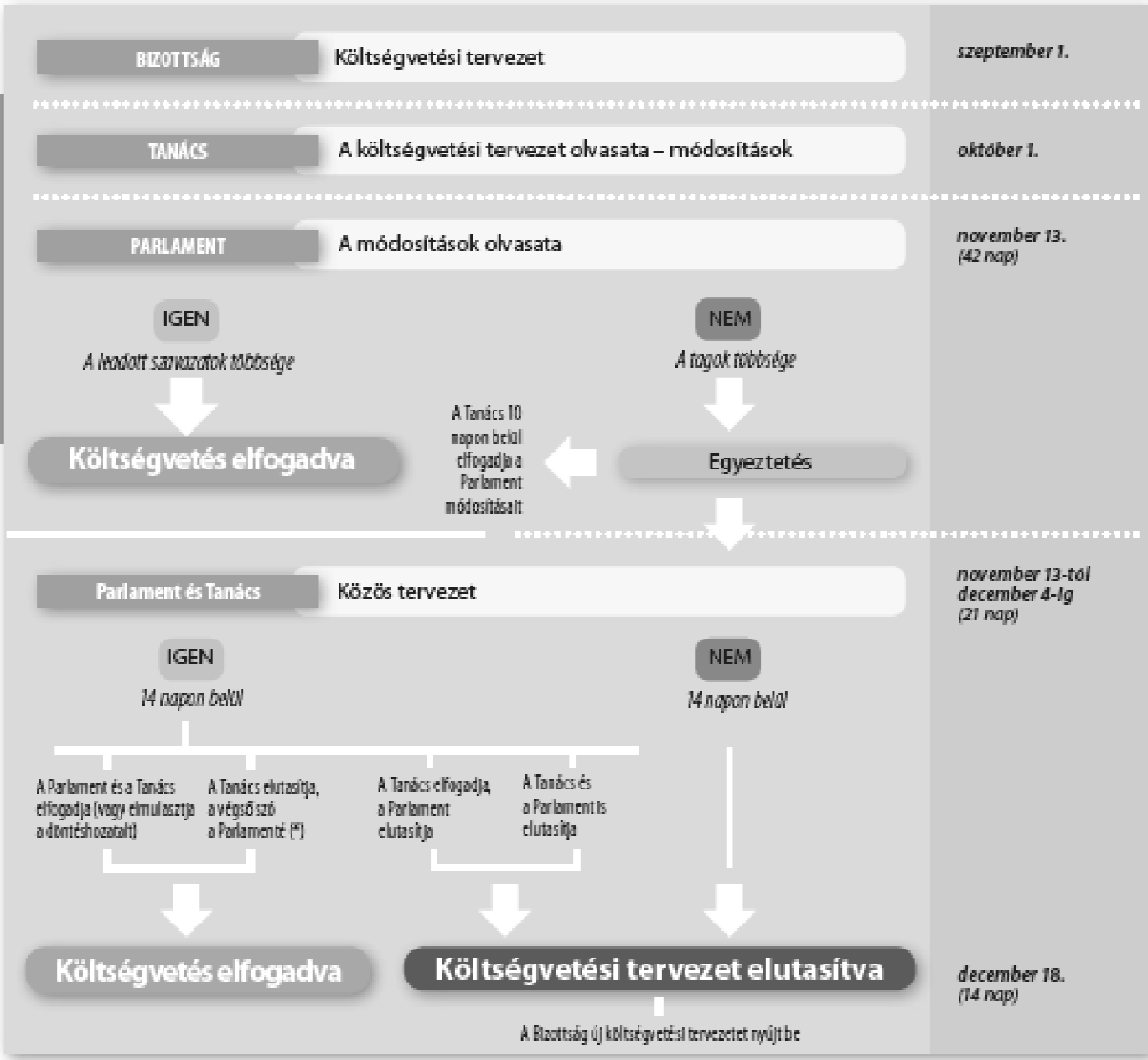

ÉVES KÖLTSÉGVETÉS ELFOGADÁSI FOLYAMAT

Lépés	Határidő
EU intézményei elkészítik a jövő évi kiadásterületet a 7 éves keretnek megfelelően	Július 1
EU Bizottság a költségvetést az EU Parlament elé terjeszti	Szeptember 1
Az Európa Tanács elfogadja a költségvetési tervezet vonatkozó álláspontját	Október 1
EU Parlament lehetőségei egyetért – elfogadás nem foglal állást – elfogadás módosítási javaslat – Tanáccsal egyeztetés	November 15
Ha mind a Parlament, mind a Tanács elutasít, ha egyik elutasít, másik nem foglal állást, ha a Parlament elutasít, Tanács elfogad, illetve ha nincs megegyezés.	Új költségvetés
Ha január 1-ig nincs új költségvetés	Előző évi költségvetés hajtódik végre

A KÖLTSÉGVETÉSI ELJÁRÁS

MEGRENDELÉS

(*) Azaz a Parlament elfogadja a közös szöveget, majd a Tanács áll ellentétét követő 14 napon belül (a tagok többségével és a leadott szavazatok 3/5-ével) az első olvasatban szereplő minden vagy néhány módosításának megteremtéséről határoz.